

The Oldest Slovene Daily in Ohio Best Advertising Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskih delavcev v Ameriki

VOLUME XVIII—LETO XVIII

CLEVELAND, OHIO, MONDAY, (PONDELJEK) AUGUST 26, 1935.

ŠTEVILKA (NUMBER) 201

U.S. svari Moskvo pred komunistično propagando

ANGLEŠKA MORARICA MOBILIZIRANA PRI MALTI

Bojne ladje so opremljene kot za vojno. Prebivalstvo otoka v Sredozemskem morju dobilo naročilo, da se opremi s plinskimi maskami.

VALETTA, Malta, 24. avg. — Anglija je danes pričela mobilizirati svojo sredozemsko mornarico kakor za vojno, akoravno admiraliteta akcijo mornarice označuje kot "rutinski manevar". Med tem ko se je mornarica zbrala ob Malti, je vlada otoka podvela akcijo, da se prebivalstvo pripravi za slučaj vojne. Razdelilo se je uradne pamflete, v katerih se svetuje rabi plinskih mask in podzemskih skrovin, ki so varni pred napadom iz zraka, ter različnih drugih varnostnih ukrepov.

Otok Malta se nahaja južno od Sicilije nekako v sredini Sredozemskega morja. Njegovo prebivalstvo je italijansko, amandastuje ga Anglija. Otok je strateške vrednosti. V pristanišču je v teku velike aktivnosti. Tovori se velike količine municije in živeža za polno, so nekatere bojne ladje pripravljene za osem mesečni prebivalstvo ni opaziti pomembnega razburjenja.

Mussolinijeva sinova in zet na poti v Afriko. NEAPEL, 24. avg. — Danes je zbralo v pristanišču Neapol na tisoče vaščanov iz bližnjih krajev, ki so priredili bučno oro okoli šest tisoč možem vojni zvočno Afriko. Odpotovala sta tudi dva Mussolinijeva sinova in njegov zet. Odnos dveh transporthov je bil oddajen po radiu Italije. Mussolini je bil navdušen, navzoča pa je bila njegova žena, grofa Ciano in bratov Benito in Bruno. Kot se poroča, vlada deluje s polno paro, da se v konca meseca spravi v zvočno Afriko 250.000 mož.

Veliki vojaški manevri v severni Italiji. BOLZANO, Italija, 24. avg. — V dni se bodo vršili v severni Italiji velikanski manevri, ki imajo dognati, če je Italija v vojni braniti svojo mejo na severu v slučaju napada, medtem ko bo del njene vojske zaposlen v vojaško kampanjo v Abesiniji. Manevrom bosta prisostvovala kralj Viktor Emanuel in premijer Benito Mussolini. Prvič se bo preizkusilo nove možnarje in metalec ognja, o katerih učinkovitosti nima svet še niti pojma. Manevri se prično jutri zjutraj.

UPORNIH OROŽNIKOV U-SMRČENIH V ALBANIJU. TIRANA, Albanija, 14. avg. — Tu je bilo danes uradno poročano, da je bilo zajetih 11 orožnikov, ki so bili vdeleženi v talajski revoluciji, kateri so bili v tej oblasti in usmrčeni. Procesi ostalih revolucionarjev se nadaljujejo.

Kongres v soboto ni mogel zaključiti zasedanja

Zahteva južnih senatorjev za nadaljevanje vladnih posojil na bombaž je v zadnjem momentu preprečila odgodenje, akoravno je kongres zboroval v soboto do polnoči.

WASHINGTON, 25. avg. — Vsi načerti, ki so bili napravljeni za odgodenje kongresnega zasedanja v soboto zvečer, so bili postavljeni na glavo, ko je skupina južnih demokratskih senatorjev revoltirala proti ukinitvi vladnih posojil na bombaž. Nocoj je ta skupina izjavila, da bo kongres držala v zasedanju za nedoločen čas, ako posojila 12 centov na funt bombaža ne ostanejo še naprej v veljavi. Kongres je rešil vse velike in važne zakonske predloge, katere je predložila administracija, in v soboto zvečer je bilo vse pripravljeno za odgodenje. Obe zbornici sta ostali na delu do polnoči, in pripravljene sta bili ustaviti uro ter nadaljevati z zborovanjem do zgodnjih jutranjih ur, toda ves zakonodajni aparat je običaj na mrtvi točki, ko so južni senatorji prišli na dan z zahtevo za nadaljevanje bombažnih posojil. Kongres, ki je v svojem zasedanju določil za razne svrhe ogromno svoto 8 milijard dolarjev, je še vedno tukaj radi spora, da-li naj se k tej svoti pripiše še \$500.000.000.

WASHINGTON, 24. avg. — Predsednik Roosevelt je imel sinoči radio govor, v katerem je udrihal po "torijih" in "reakcionarjih iz leta 1935", ter pozivljaj mladino vseh strank, da nastopi združeno proti metodam "starega reda". Predsednikov govor je bil direktno namenjen zborovanju "mladih demokratov" v Milwaukee, toda oddajalo se ga je po radiu širom dežele. "Metode niso svete, sveti so le principi", je izjavil predsednik. "Metode starega reda niso nič tako svetega, da bi mladina ne smela revoltirati proti njim, akoravno bi nekateri krogi radi ustvarili drugačen vtis. Fakti ne poznajo nobenega izgovora. Mi moramo prilagoditi naše ideje faktom, ki danes obstoje."

Srbski dan

V Puritas Springs Parku se je vršil včeraj "Srbski dan", katerega se je vdeležilo do deset tisoč oseb. Prišli so Srbi tudi iz Pittsburgha, Youngstowna, Akrona, Cincinnatija in drugih bližnjih ohijjskih mest. Vodja programa je bil Mike Marinković, predsednik srbske bratske organizacije "Jedinstvo", in nastopili so številni govorniki, med katerimi so bili S. M. Matič, sodnik F. Lausche, jugoslovanski podkonzul Cerrezin, Rev. Stojaković in A. Grdina.

Slavoj Trošt, naseljeniški komisar v New Yorku, je v svojem govoru rekel, da so Jugoslavan v Ameriki lahko hvaležni ameriški vladi, ki jim nudi svobodo govora in pa priliko, da se prosto udeležujejo v kulturnem in gospodarskem oziru. Miss Millicent Lalich iz 1366 E. 52 St. je bila izbrana kot najlepše in najbolj popularno dekle. Vršila se je tudi baseball tekma, v kateri so clevelandski igralci porazili pittsburske, do čim je pevski zbor iz Akrona zmagal v pevskem kontestu.

Znan duhovnik umrl

V soboto je umrl monsignor Nicholas Pfeil, ki je bil skozi 38 let župnik katoliške fare sv. Petra na E. 17 St. in Superior Ave. ki je najstarejša nemška fara v Clevelandu. Podlegel je srčni bolezni, vsled katere se je že od aprila nahajal v bolnici. Bil je 76 let star ter rojen v Clevelandu.

Odpeljana v bolnico

Miss Bertha Kmet iz 6206 Schade Ave. je bila odpeljana v Mt. Sinai bolnico v svrhu operacije. Želimo ji skorajšnje okrevanje.

Hčerka umrla

Staršem Drenik, 5422 Hamilton Ave., je umrla hčerka, stara dva tedna. Pogreb se bo vršil danes popoldne pod vodstvom pogrebnege zavoda Frank Zakrajšek. Naše sožalje!

"Strupeni bršljan"

Ni treba živeti dolgo v Ameriki, predno se človek spozna s strupenim bršljanom. (poison Ivy), in spoznanstvo ni nikdar prijetno. Ta plevel raste vsepovsod, zlasti na praznih stavbiščih, ob cestnih jarkih, ob kamenitem zidu, ob steblih dreves itd. Pravzaprav ni nikak bršljan, ali tako mu pravijo. Običajno je nizko, drobno grmičevje, ali dostikrat raste tudi ob zidih in steblih dreves kot kak bršljan. Lahko se spozna po svojem trlistju. Nikar se ga ne dotikajte. Mnogi ljudje mislijo, da zastruplja že od daleč, brez dotike. To pa je bajka.

Ako najdete, da ste se ga dotaknili, umijte si roko takoj in prav dobro. Navadno mlo je najboljše alkalične snovi v njem uničujejo strup. Boljše zdravilo, ko se je zastrupljenje kože že razvilo, je 5 odstotna raztopina potasijevnega permanganata. Ta tekočina pusti rjave pege na koži, ali te se kasneje lahko odpravijo z lahno raztopino oksalične kisline ali z navadnim umivanjem.

Da se človek obvaruje pred zastrupljenjem, naj si namoči izpostavljeni del kože s 5 odstotno raztopino železovega klorida na pol pomešano v vodo in alkoholom. Naj se raztopina sama posuši na koži. To neutralizira strup.

Nekatere osebe so jako do vzetne za zastrupljenje, druge pa lahko zmečkajo strupeni bršljan v roki, ne da bi se kaj zgodilo. Čudno pa je, da ta imuniteta lahko naenkrat utegne izginiti in se dotičnik vendarle zastrupi. FLIS

Prošnja

Stara, uboga žena, prosi naše čitateljice, če ima katera zimsko suknjo, da bi jo darovala. Mere 40 ali več. Sporočite v uradu "Enakopravnosti."

Vatikan se boji posledic vojne v Afriki?

Značilen članek v dunajski 'Reichsposti.' Se boji, da bi vojna udarila katoliško misijonsko delo širom Afrike in Azije.

DUNAJ, 24. avg. — Med silnim valom Italiji naklonjenega sentimenta, ki je objel avstrijsko časopisje, je povzročil pozornost članek v poluradnem katoliškem listu "Reichspost," ki izraža strah, da bi vojna v Abesiniji imela resne posledice za katoliško misijonsko delo. Članek, o katerem so nekateri prepričani, da je napisan pod inspiracijo Vatikana, pravi: "Ako pride do vojne v Abesiniji, bo to katastrofa za razvoj katoliških misijonov ne samo v Afriki, temveč še veliko bolj v Aziji. Angleški protestantizem je s celim srcem na strani Abesinije, kar bo preprečilo revolto nebelih plemen proti angleškemu imperiju. Ampak katoliška situacija je čisto drugačna. Italija ni le katoliška dežela, temveč katolicizem je tudi njena uradna vera. Rim je sedež italijanske vlade kot tudi glavarja katoliške cerkve. Azijskemu rižnemu pridelovalcu in afriškemu kozjemu pastirju bo težko pojasniti nenavaden položaj, v katerem se nahaja Vatikan."

Članek tudi pravi, da mohamedanci komaj čakajo pretveze, da udarijo po krščanstvu v Afriki. Casopis "Cecho" pa je danes objavil odločen članek v prilogi Italije, v katerem se dokazuje, da vse, karkoli se stori proti Italiji, jači nacijsko Nemčijo. "Vsak razumen Evropec mora videti," piše ta list, "da karkoli se danes stori proti Italiji, se v končni analizi podpre nemški nacionalni socializem. Z drugimi besedami, vsak, kdor je proti Italiji, je za Nemčijo. Celo London bi moral razumeti, da je to več kot pa je vredna abesinska neodvisnost."

CARIGRAD, 24. avg. — Neki predstavnik turškega zunanjevojnega ministrstva je danes izjavil, da so turški odnosi z Italijo normalni, ter je zanikal govoričo, da bi se Turčija utegnla poslužiti abesinske situacije za izsiljenje rešitve vprašanja glede morske ožine z Italijo. SOFIJA, Bolgarija, 24. avg. — Tu se poroča, da je Turčija začela koncentrirati vojaštvo na bolgarski meji, kar povzroča skrb v bolgarskih vladnih krogih. Kot se poroča, iba Turčija na meji koncentrirane tri armadne zbere. Bolgarija ni doslej podvela še nobenih protikorakov.

V bolnici

V Providence bolnici se nahaja Mrs. Math Baraga, 15612 Saranac Rd. Prijatelji jo lahko obiščejo. Želimo, da se ji kmalu povrne ljubo zdravje.

Klub Ljubljana

Jutri večer se v navadnih prostorih vrši redna mesečna seja kluba "Ljubljana". Članstvo je prošeno, da se polnoštevilno udeleži.—Tajnik.

Proti-delavski terorizem v Terre Haute

TERRE HAUTE, Ind., 25. avgusta. — Ko je Powers Hapgood, član narodne socialistične eksekutive danes prišel v okrajno ječo, da govori z Leo Vernonon iz Madisona, Wis., ki je bil aretiran sinoči, ko je obdržaval govor na nekem delavskem shodu, je šerif William Baker tudi njega pridržal v ječi, češ, da se je v zaničljivem tonu izrazil glede vojaških oblasti. Terre Haute in Vingo okraj sta pod obsednim stanjem že od 22. julija, ko je dospelo vojaštvo, da "vzdržuje red" tekom dvodnevne generalne stavke, katero so odredile unije v mestu.

Prostori kluba SDD bodo povečani

V petek zvečer se je vršila izredna delničarska seja Slovenskega Delavskega Doma na Waterloo Rd., ki je odobrila zidavo novih klubovih prostorov, ker sedanji so pretesni in več ne odgovarjajo potrebam. Iz skic, ki so bile predložene, je razvidno, da bo nova stavba 24 čevljev široka in 52 čevljev dolga. Stala bo na pročelju vspremdno z ostalo stavbo Doma. Za enkrat se bo zidalo samo pritličje, ki pa bo dovolj močno, da se bo lahko dozdalo nadstropje, ako bo nastala potreba. Stroški bodo znašali okoli šest tisoč dolarjev.

Na sejo je prišel ter pozdravil navzoče Mr. Slavoj Trošt, jugoslovanski izseljeniški komisar v New Yorku, ki se mudi v Clevelandu na obisku. Sejo je vodil Mr. Vid Jančič, predsednik S. D. Doma.

Pokojna Mrs. Somrak

Včeraj okrog 2. ure popoldne je bilo nakleno v bližini jezerskega svetilnika tudi truplo Mrs. Viktorije Somrak ki je preteklo nedeljo našla smrt v vodi tekom vožnje s čolnom. Truplo njenege spremljevalca Stanley Kovalčeka je bilo najdeno že v soboto. Pokojna je bila 43 let stara ter doma iz Kamnika na Gorenjskem. V Ameriki je bila 24 let. Tukaj zapuška moža Franka, pastorka Stanleyja, pastorko Amalijo, dalje dve sestri, Annie Košuta v Geneva, Ohio, ter Jožefo Kunst v državi Montani, in starem kraju pa dva brata, Avgusta in Josipa Paulič v Kamniku ter polsestro Marijo Morel v Ljubljani. Bila je članice društva "Naprej" št. 5 S. N. P. J. Truplo pokojne je bilo danes ob 10. uri popoldne odpeljana iz Frank Zakrajškovege pogrebnege zavoda v Kasper krematorij ter upepeljeno. Pokojni Stanley Kovalček je bil 45 let star ter rodom Poljak. Bil je samic ter zapuška tu samo enega bratranca. Zaposlen je bil pri East Steel Casting Foundry. Pogreb se je vršil danes ob 2. uri popoldne iz pogrebnege zavoda Jos. Zele in Sinovi na 6502 St. Clair Ave. — Bodi jima ohranjen blag spomin!

Grozi s pretrganjem diplomatskih odnošajev

Ameriški poslanik izjavlja, da komunistična propaganda v Zed. držav predstavlja kršenje obljub, katere je dala sovjetska vlada, ko so bili upostavljeni diplomatski odnošaji.

WASHINGTON, 25. avgusta. — Ameriški poslanik v Moskvi, William C. Bullitt, je danes izročil podkomisarju za zunanje zadeve Krestinskiju rezko svarilo, da utegne ameriška vlada umakniti diplomatsko priznanje, ako sovjetska vlada takoj ne podvzame korakov, da se napravi konec komunistični agitaciji v Zed. državah.

Nota pravi, da komunistične aktivnosti predstavljajo "vmešavanje v notranje zadeve Zed. držav" in da tvorijo "brezobzirno kršenje" obljub, katere je podala Rusija leta 1933, ko so jo Zed. države priznale. Ameriški poslanik je posvaril, da vlada v Washingtonu "pričačuje najresnejših posledic", ako sovjetska vlada ne bo bodisi "voljna ali sposobna podvzeti korakov, da se prepreči nadaljnja dejanja", ki grede za tem, da se spremeni politični ali socialni red v Zed. državah.

Nota pravi, da ameriška vlada ne smatra potrebnim, navajati specifičnih izjav delegatov na nedavnem kongresu Komunistične internacionale, ki se je vršil v Moskvi, na katerem so nekateri govorniki izjavili, da upajo, da se komunistični stranki v Ameriki eventualno posreči upostaviti sovjetski sistem vlade.

Bullitt je izročil protestno noto, zgodaj popoldne in je istočasno naznanil, da jo bo takoj dal v javnost. Sovjetski komisar za zunanje zadeve Maksim Litvinov se mudi v Ženevi.

Ameriški poslanik je nocoj poklical tuje korespondente ter jim izročil vsebino note. Sovjetski vladni krogi niso hoteli komentirati glede note, niti niso hoteli reči, kdaj bi se moglo pričakovati odgovora nanjo.

Ko se je 25. julija tu otvoril kongres Tretje Internacionale, je poslanik Bullitt prekladal svojem morju, da je bil v stanu proučevati potek kongresa. Pošiljal je redna poročila v Washington tekom 27-dnevnega zasedanja Kominterne.

Diplomati in tuji časnikarji sicer niso imeli vstopa na kongres, toda potek istega je bil objavljen v uradnem sovjetskem časopisu. Ko se je kongres pretekli terek zaključil, je Bullitt poslal kompletno poročilo v Washington.

Ameriški protest je povzročil med Amerikanci, ki bivajo v Moskvi, živahno komentiranje, toda kakega večjega razburjenja naka ni povzročila. Sovjetska vlada je v preteklosti v tem pogledu vedno zavzemala stališče, da se ona uradno ne vmešuje v ameriške notranje zadeve, oziroma da ona ni odgovorna

za aktivnosti ameriških komunistov.

Vodilni ameriški delegati na kongresu Kominterne so bili delavski vodja Z. Foster, tajnik ameriške komunistične stranke Earl Browder, Gil Green in Sam Darcy.

Amerika je bila v poročilih pogosto omenjana, zlasti v zvezi s ponovnimi sugestijami, da komunisti podpirajo pokrete za enotno fronto za pobijanje fašizma in vojne. Broyder je izjavil pred kongresom, da se ameriški delavci in farmerji v razočaranju nad New Dealem in v zavesti fašistične nevarnosti obračajo h komunistom za vodstvo. Na kongresu se je urgiralo organiziranje delavske in farmerske stranke v Ameriki. Darcy je imel govor, v katerem je prerokoval, da bodo ameriški mornariški delavci na zapadni obali to jesen začeli z ostro borbo, ter je priporočal, da komunisti vsega sveta podpirajo ta pokret. Pozneje je Kominterna osvojila princip, da se ne bo vmešavala v delovanje komunističnih strank v raznih deželah, izjavila pa je, da je glavna naloga komunistov vsepovsod, da delujejo za združeno fronto delavskih razredov vseh dežel za boj proti fašizmu in vojni.

WASHINGTON, 25. avgusta. — Senator Dickinson, republikanec iz Iowe, znan nasprotnik priznanja Rusije, je nocoj izjavil: "Kdor se igra z vragom, mora pričakovati, da se bo umazal. Priznanje je bila pomota." V istem smislu se je izrazil republikanski kongresman Tinkham, ki je svetoval, da se odnošaje z Rusijo takoj pretrga. — Kongresman McReynolds, demokrat iz Tennessee in predsednik odseka poslanske zbornice za zunanje zadeve, ki je bil za priznanje, je nocoj izjavil, da se je najbrže radi vzrokov, ki jih navaja nota, že pred par meseci opustilo načrt za zgradbo novega ameriškega poslanštva v Moskvi.

Himen

Danes zjutraj ob 9. uri se je poročil v cerkvi sv. Kristine, dobro poznani rojak Anton Perme z Anico Stušek. Nevesta je hči poznane družine Mr. in Mrs. Stušek, ki imajo farmo v Wickliffe, O. Napredni lovci čestitajo in želijo novoporočencema obilo sreče v zakonskem življenju!

Bolezen

Mrs. Mary Kopal, 19805 Munkoka Ave., se nahaja v mestni bolnici, kjer jo prijateljice lahko obiščejo ob sredah od 1. do 2. ure popoldne ter ob nedeljah od 1. do 3. ure popoldne.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
 6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5811
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 VATRO J. GRILL, Editor

Po raznašalci v Clevelandu, za celo leto \$5.50
 za 6 mesecev .....\$3.00; za 3 mesece \$1.50
 Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
 za 6 mesecev .....\$3.25; za 3 mesece \$1.60
 Za Zedinjene države in Kanado za celo leto \$4.50
 za 6 mesecev .....\$2.50; za 3 mesece \$1.50
 Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
 za 6 mesecev .....\$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
 Act of Congress of March 3rd, 1879

104

Namišljeni delavski 'prijatelji'

Naslednji članek, ki ga prinaša starokrajška "Delavska Politika," iznova dokazuje, kako neiskrena, dvorezna in demagoška je politika klerikalizma, kakor hitro pride k moči. Odkar so slovenski klerikalci dobili ministrski sedež pri centralni vladi, so čisto pozabili na svoje bivše sovražnike v Beogradu, brezobziren zahrbtni boj pa vodijo proti organiziranemu delavstvu. "Delavska Politika" tozadevno piše:

Slovenski klerikalizem se čuti kakor da bi bil že v sedlu. Začel je mlati okrog sebe in igrati vlogo onega, ki je bil "povišan."

Vendar bi se marsikdo čudil, zakaj ne mlati po svojih prejšnjih tlačiteljih? Zakaj ne mlati po onih, ki so ga preganjali, ki so mu jemali dolga leta svobodo, ki so njega voditelje in voditeljice zapirali in internirali, ki so mu razpustili kulturna društva, ki so potvarjali mnenje njegovih volilcev, ki so s silo orožja spreminjali volilne rezultate v "Slovenčevih" domenah sebi v prid, onim, ki so dan za dnem pisali v svojih listih, da "Slovenčevcev" ni več in ne bo nikdar več? Ne, te ljudi pušča pri miru, ni mu jih mar. Še več, prav bratstvo, roko v roki, bije "Slovenec," složno boj z njihovim generalštabom proti organizaciji stavcev, in njegovi posvečeni vesti ni prav nič tesno, če je v isti bojni liniji z onimi, ki jih je še nedavno kar naprej psoval in zmerja s framazoni in podobno.

Mi se pa temu ne čudimo. Eni in drugi so kapitalistični priganjači. Zaradi tega imajo pač skupnega sovražnika, to je proletariat in njemu velja skupni boj. Pa še nekaj drugega je. Klerikalizem ne smatra one druge, nacionalne smeri kapitalizma in meščanstva, ki je bila prej na krmilu pri nas, za nevarno. Kaj dobro je videl, kako se je ta vsedravnna skupina z vsemi mogočnimi "fuhrerji" čez noč udinjala drugemu "fuhrerju," ki je prišel na krmilo in videl je tudi, kako se je ta vsemogočna skupina potem razblinila v nič in iskala zavetja pri vladi, ki je "Slovencu" ljuba, ko je tudi drugi "fuhrer" zgorel kakor slama in se izgu bil liki dimu v nič. Takih ljudi se "Slovenec" ne boji, ker mu niso nevarni.

Vidi pa svobodno, marksistično delavstvo, kako je kljub vsemu preganjanju, ki ga je trpelo v zadnjih dobah ne samo štiri leta kakor klerikalci, nego šest let in ki ga trpi še dalje, ostalo močno, ne samo močno, vedno močnejše in kako ga ni noben puh noben vetrč niti nobena burja omajala ali oslabila. Ta sovražnik je "Slovencu" na poti in ta se mu vidi nevaren.

Zaradi tega koncentričen napad na delavstvo, predvsem na marksistično delavstvo. Ne sicer kakor odkrit sovražnik iz obraza v obraz, ne — rajši; z namigavanji, z zvitimi vpraševanji, skratka, s pobožnjaškim jezuitizmom izza hrba, kakor da bi ga bilo česa sram.

Prvi namen je že dosegel. "Svobode," delavske kulturne zveze ni več — razpu-
 (Dalje v 6. koloni.)

Zanimive vesti iz stare domovine

Banska uprava kupila realko

Iz zemljiške knjige ljubljanskega okrajnega sodišča je razvidno, da je staro, v renesančnem slogu zidano poslopje nekdanje realke, sedaj I. realne državne gimnazije v Vegovi ulici kupila banska uprava. Od 20. maja 1874 dalje je bila lastnica te parcele nekdanja Kranjska hranilnica, ki je na tem zemljišču kmalu zgradila sedanje poslopje za realko.

Kupna pogodba je bila podpisana letos 25. maja. Kupnina znana 6,000,000 Din, ki bo plačana v 29 letih in sicer v polletnih obrokih po 137,868 Din.

Dva ponesrečena

V Zgornjih Bitnjah pri Kranju je med delom odtrgala mlatičnica 34-letnemu posestniku Jakobu Pintarju desno roko v zapetju. V Smledniku se je igrala 3-letna hčerka delavke Marije Kraupnerjeve z nožem, pri tem je padla in se ji je nož zasadil v trebuh. K sreči je poškodba le lažje narave.

Poskušen samomor

V Zibertovo ulico so bili ob 6. uri zjutraj poklicani reševalci. Tam so namerč v nekem stanovanju našli nezavestno neko 23letno služkinjo Josipino K., ki je v samomorilnem namenu izpila večjo količino li-zola. Reševalni avto je dekle prepeljal v bolnišnico, kjer se je zdravnikom posrečilo rešiti ji življenje. Vzrok samomora ni znan.

Smrt v Dravi

Na Dravi se je zgodila smrtna nesreča, ki jo je zakrivila lahkomišelnost čolnarjev. V višini "Malih Benetk" so se vozili v čolnu Rudolf Mesner, Klanečnik Rudolf, Škerbs Marija in Slabnik Berta. Mesner je začel čoln zibati, pri tem pa je nenadoma zgubil ravnotežje ter padel v vodo. Takoj je izginil pod vodo in se ni več prikazal. Ostali so se peljali za njim s čolnom, vendar ga ni bilo več na površje. Deroča Drava je terjala letos svojo prvo žrtev.

Smrtna kosa

Na Vrnskem je umrl posestnik Anton Cizej, v starosti 85 let, ki je bil najstarejši občan. Znan je bil po vsej Savinjski dolini. V Mengšu je umrl graščak Anton Stare v starosti 92 let.

Dolgoletna babica

V Trziču je obhajala 25letnico gospa Ivana Klopčaver, odkar deluje kot babica.

Hitro prijeta vlomilca

Na Vevčah so prijeli dva sumljiva mladeniča, ki sta imela s seboj precej težke tovore. Orožniki so oba sumljivca aretirali in jima tovor zaplenili. Skoro ob istem času pa se je na viški stražnici zgledil tiskar Vinko Strozak iz Rožne doline, ki je povedal, da so mu ponoči neznan vlomilci vse pokradli. Oba prijeta sumljivca sta priznala, da sta res vlomila v Rožni dolini.

Novi grobovi

Umrl je v vojaški bolnišnici v Skoplju 24 let stari Alojzij Loptič (Gregorjev). V Litiji je pri svojem sinu predilniškem mojstru umrla v starosti 64 let njegova mati Eva. V Gradcu pri Litiji je umrl v starosti 84 let dolgoletni uslužbenec topilnice Ivan Povšnar. Na Polšniku je umrl 80 letni Vovkov oče Jože Borišek, ki je dolgo vrsto let županoval polšniški občini. V Kicarju pri Ptaju je umrla po dolgi mučni boleznij Marija

Smid, rojena Arnuš, žena posestnika, stara 30 let. V Mariboru je umrla Rozalija Abina, mati pošne uradnice v pok. Ruže Vojsk in tašča prof. Franca Vojsk. Na Zvabovem pri Št. Jerneju je umrla v 73. letu starosti Terezija Vide, mati bivšega župana Franceta Videta. V celjski bolnišnici so umrli: Gojčič Ante, 60 let; pošni svetnik v p. iz Sarajeva; Mueller Matvez, 55 let, gostilničar iz Trbovelj, in Pahovnik Franc, 10 let, sin delavca od Sv. Florjana pri Gornjem gradu.

Postal zdravnik

Promoviral je na graški univerzi dne 24. julija za doktorja vsega zdravlstva Kunej Dušan iz Št. Petra pod Sv. gorami.

Velika tatvina

V Marenbergu so neznanici vdrli skozi okno, nakaterem so odtrgali železno omrežje, v župnišče ter vlomili v pisarno. Odnesli so iz miznice 5000 Din in neopažno izginili.

"Vrhničan" povozil žensko

Vrhniški vlak, ki vozi skozi Vič pri Ljubljani, je povozil neznan žensko ob prelazu ceste v Rožno dolino. Kljub temu, da so bile zatvornice zaprte, je omenjena ženska hotela prekorčiti prago. V tem hipu je že pridrvel vlak, ki je žensko zbil, nato jo pa še kakih 20 metrov vlekel naprej. Bila je na mestu mrtva.

Tujski promet

V juliju je bilo v Mariboru prijavljenih 1947 tujcev, od tega 665 inozemcev, od teh pa samo 96 iz Avstrije.

Stražnik ukradel sabljo

Okoli pol 3 ponoči je stražnik v Rožni dolini ustavil komaj 20 letnega mladeniča, ki je nesel poln nahrbtnik. Mladenič je bil v zadregi in zato je stražnik preiskal njegov nahrbtnik. Na svoje začudenje je izvelkel iz nahrbtnika težko konjeniško sabljo, več jedil, obleke in drugih predmetov. Tat je bil odveden na stražnico, čez pet minut pa je prisopihal na stražnico neki policijski stražnik, ki je obupno tožil, da so ga med spanjem v njegovem stanovanju obiskali tatovi, mu odnesli razne obleke in celo sabljo. Stražniki so ga tolažili: "Nič hudega, dragi tovariš, sabljo in vse drugo tvoje blago imamo že spravljeno na stražnico! Tatu že imamo!" Stražnik, ki je član konjeniške čete ljubljanske policije, se je oddahnil.

Dva velika vlomila

V Tremerju je bilo vlomljeno v kantino trgovca Dečka in so neznan vlomilci napravili škodo nad 10,000 Din. Pojedli so, popili in odnesli razne drobce. V Slivnem je bilo isto noč vlomljeno pri posestnici Agati Marinko. Ukradli so vlomilci 3,500 Din in 80 jajec. Jajca so vrgli nato proč. Vlomilce so prijeli.

Nezaposlenost in denarni promet

Zanimivi so podatki o nezaposlenosti našega delavstva. Junija 1935 je bilo v dravski banovini 10,935 nezaposlenih (junija lanskega leta 9,186, leta 1933 jih je bilo 14,492, leta 1932 pa 11,418). To so podatki o nezaposlenih, ki so bili prijavljeni borzom dela. Januarja 1935 je bilo 27,218 nezaposlenih, lanske leto v istem času 27,768, leta 1933 23,574, leta 1932 pa 19,665.

V obitku je bilo junija 4,473 milijonov Din, novčanic (junija 1934 4,142 in leta 1933 4,403 in leta 1932 4,933 mil. Din). Od junija 1932 do junija 1935 je torej denarni obtok občutno

nazadoval. Nejnižjo toško je dosegel maja 1934 in sicer 4,119 mil. Din, poslej se je pričel dvigati do decembra lanskega leta. V januarju 1935 je znašal 4,288 mil. Din (lansko leto 950, l. 1933 816 in leta 1932 149 mil. Din.) Višek je bil dosežen v zadnjih letih januarja 1935, ko je bilo v oktobru za 970 mil. Din. kovancev.

Vloge pri bankah in hranilnicah so dosegle junija 1935 10,274 mil. Din. (lansko leto v istem času 9,837, leta 1933 9,850, leta 1932 11,016).

BOJ ZA PREPOVEDANI KODER

V Novosibirsku so ženske vse iz sebe, ker so jim krajevne oblasti prepovedale "čolko", oziroma koder preko čela, kakršnega nosijo pač sibirske ženske. Neki redar se je celo drznil, da je neki lepoticici na javni cesti s škarjami odstrigel ta koder in nastala je prava revolucija v ženskem taboru, tem bolj ker je čolka pripadala nameščenki krajevnega vojnega poverjeništvu, Marusiji Kopolivoi. Ta ima sploh smolo. Že prej je morala plačati 5 rubljev globe za koder, potem so ji naložili še 5 rubljev, ker se je uprla odredbi nekega redarja, da naj čolko pusti a nazadnje so ji jo enostavno odstrigli.

Val razburjenja v Novosibirsku je prišel celo do Moskve. Vladna "Izvestja" so objavila oster članek, v katerem vprašujejo, da-li se vračajo spet v čase Petra Velikega, ki je moškim rezal brade zato, ker mu niso ugajale. Nato so ugotovili, da je prepoved čolke v vsej priliki plod nesporazuma, nihče ne ve, od kod je izšla, krajevni svetelj izjavlja, da ni ma s to stvarjo nobenega opravka, policija pa pravi, da je prejela odredbo "od zgoraj".

ZDRAVNIKI ZA VINO

Cez nekoliko tednov se bo vršil v Lozani pod predsednikom dr. Portmana iz Pariza prvi mednarodni kongres zdravnikov, ki vino zagovarjajo. Na tem zborovanju hočejo pokazati, da ima vino vse mogoče dobre higijenske in terapevtske lastnosti. Zdravnike in tudi široko publiko hočejo z eksperimenti in kliničnimi primeri prepričati, da gre vinu vsega upoštevanja vreden prostor v racionalni prehrani človeka.

Seveda je težava v tem, da se človek navzlic vsem dobrim higijenskim in terapevtskim lastnostim baš z vinom ne zna racionalno "hraniti."

Habsburški pretendent in goljuf

Pariški sodniki so obsodili "nadvojvoda" Viljema Franca Jožefa Habsburško-Lotarinskega na pet let ječe in 10,000fr. globe. Mož sam ni prišel pred sodnike, in iz komentarjev tiska je razvidno, da so mu neki interesirani krogi omogočili, da je pravočasno izginil. Tako se je morala osebno zagovarjati le tako zvana nadvojvodova zaročenka, bivša pošna uradnica Uauletta Couyba.

Goljfi je lepega para so svoječasnno vzbujale na Francoskem in tudi drugod veliko pozornost. Habsburzan se je tam mudil pod pretvezo, da mu ponujajo prestol Ukrajine in da mu manjka le potrebnih denarnih sredstev, ki bi omogočila, da ta prestol zasede. Našel je mnogo navidežev, ki so prisrkočili z znatnimi "predujmi" na

SKRAT

Kmet je prišel v lekarno ter izročil lekarnarju dva recepta, rekoč:

"Le dobro glejte, kako boste naredili zdravila. En recept je za mojo babo, drugi pa za kravo. Le dobro napravite — to je moja najboljša krava..."

"Ali je res, da si razdrila svojo zaroko?"

"Da, res je. Tone je postal naravnost neznesen. Kritiziral je moje obleke, neprestano je očital, da sem razkošna. Predznil si je tudi kritizirati moje prijateljice. Končno, da je bila mera polna, je nenadoma izostal ter se poročil z neko drugo. Zato sem enostavno sklenila, da z njim nočem imeti ničesar več opraviti..."

pomoč, v trdni veri, da se jim bodo povrnili z bogatimi obrestmi. Trgovci, draguljarji, modni saloni so njegovi pajdašini Couybovi rade volje dajali vsega, česar si je pozelela, na "kredit".

Ko s tem pretendentstvom ni bilo več mogoče delati kupčije, se je vrgel lepi nadvojvoda na propagando na restavracijo Habsburžanov v Avstriji. Tudi za takšne reči je mogoče dobiti v Parizu ljudi, ki radi vržejo kak tisočak. Samo se je pri tem izdatno "restavriral" samo Viljem Franc Jožef Karel. Med ljudmi, ki jih je očiganil in ki so nastopili - pri tem procesu kot tožitelji, sta bila tudi vrtar nekega znanega pariškega hotela (ta je izgubil 10,000 fr.) in neki general, kateremu je visoki možakar izvalil nič manjši vsoto pod pretvezo, da ga bo seznanil s španskim kraljem Alfonzom XIII. Jasno, da ni general nikoli več videl niti Alfonza, niti svojega denarja.

Gospodična Pavletta je pri teh podjetjih svojega princiskega zaročenca igrala vlogo kasirke. Tako je nekemu znanemu francoskemu kapitalistu za povrnitev Habsburžanov izvalila skoraj pol milijona frankov! Ta vsota bi se baje krila z delnicami Rothschildove družine. Paletta je priredila kapitalistu na čast slavnostno gostijo v enem najiminenitnejših pariških hotelov. Tja bi moral baje priti tudi Rothschild sam — in ko ga ni bilo, je znala moža potolažiti, da je Rothschild pač muno zadržan. Za to in drugo vrsto goljufij so ji prisodili samo tri leta ječe — a še to le pogojno.....

Dekleta in žene

Sedaj je čas, da si naročite fino zimsko "STERLING" suk-njo, najnovjeje mode, direktno iz tovarne veliko ceneje kakor bodo iste pozneje.

Izberite si vašo suktnjo sedaj, plačajte nekoliko takoj in drugo pozneje.

Prosimo, oglasite se, pišite ali telefonirajte, da vas peljem v tovarno, kjer si lahko izberete suktnjo kakoršno sami želite in to od \$5.00 do \$35.00 ceneje kakor kje drugje.

Vam se priporočam

Benno B. Leustig
 1034 Addison Rd.
 ENdicott 8505

Človek ob nevihti

Kako se moramo ravnati na prostem in — Reševanje po streli omamljenih

Da se ob nevihtah ne smemo zateči na drevesa, je znano, vendar velja to pravilo za posamezna drevesa in drevesne skupine, ki stoje na samem. V gozdu smo pred lom kolikor toliko obvarovani, če se izognemo najvišjim in najbolj razvitim drevesom, vlečejo strela nase že zavoljo večje vlažnosti seboj.

Če nas preseneti nevihta na prostem, tedaj je najbolj da ležemo na tla in po možnosti v sredo ceste. Tuji v domu, rama biti previdni. Držimo se čim bolj leč od vodovodnih in plinskih napeljav, od čič in večjih kovinskih predmetov. Tuji oknu ni dobro stati, a to ne zavoljo zrakotoka, ki prenaša po splošnem naziranju rajši strela s seboj, temveč zavoljo tega, smo tam najbližje dežnim curkom, ki si izbira strela za svojo progo, če ni drugih povov, ki jo odklanjajo s te poti. Drugače je najboljše, da imamo okna odprta za prostor, da bi v stanovanje res tresčilo. Prostoru smo namreč vse bolj izpostavljeni nevarnosti, da se v pokvarjenem zrakostreli zadušimo.

Človek, ki ga je strela omamila, postane je čim več svežega zraka, zato mu je odpeti obleko in ovrtnik, glavno mu je nekaj višje in ga poskusimo oživiti z umirjenim dihanjem, z masažo posebno okrog srca, njenjem, ščegetanjem nosa ali s tem, damo močno dišečih snovi, jesiha, ali s ka pod nos. S poskusi umetnega dihanja smemo prestat vsaj toliko časa, da zdravnik. Dostikrat se je zgodilo, da so rali ponesrečence obravnavati dolge ure, metnim dihanjem, preden so pokazali znak življenja.

Novo določbe za cerkveno roko na Angleškem

V Londonu bo v bližnjih dneh kraljevske cerkve, ki bo med drugim pravljak o novem postopanju pri porokibodoče bodo poročili v protestantskih vah samo takšne pare, ki bodo te veropogod in ki bodo zahajali redno k spovedi. Zvestava bosta morala podati svečano pogoda se ne bosta dala pod nobenim pogovod, čiti, drugače bo duhovnik poroko odnekal.

Na ta način hoče angleška cerkev je strani zaustaviti epidemijo ločitev didata za zakon, ki se ne bosta mogla didata sta prava vernika in se držita cerkogodem, se lahko poročita civilno, cerkobenoben način ne bo več podpirala s cerporoko mlačnežev, ki so doslej reflektirkerkveno poroko samo iz oportunističnih logov.

(Dalje iz 1. kolone)

ščena je bila tedaj, ko so bile klobukzveze "Slovenčeve" smeri obnovljenje. Zdaj spet zavija in namiguje. skob obrambni boji so mu na poti. vsječ, če se delavci branijo pred klobukst, ni mu vseč, če delavci, ko ne mveč dalje prenašati kapitalističnega lja in samohotnosti, posežejo po zadnjem orožju — po stavki.

Tudi o krvi piše "Slovenec" in volucijah. Mar mu je žal, da ni spet nove Zaloške ceste, ki si jo je "venec" za večne čase kot simbol ljubezni do bližnjega lahko vtaknati" z marksisti, kako so to njegovi prijatelji in varovanci v Avri in Španiji? Mar mu je hudo, da ga delavskega prijateljstva in vsem svetom dokumentirati s krovjetarcev

Kar tako dalje. Delavci spregledajo. Mnogi so že spregledali in nji oni, ki se sicer štejejo za krščani ki pa krščanstvo drugače razumevotako mrzi kakor ostalo delavstvo. lavci se roko v roki z ostalim delavborijo s kapitalističnimi izkoriščevalvedo kaj hočejo. In prav tako so do spregledali še ostali delavci, do potem enkrat na jasnem, kdajatelj, kdo ni.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

ISTANOVLJENA 1908 INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:
Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvaritch, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tiskar, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Miro Kubel, blaginjak, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:
Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laulich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POKROVNI ODBOR:
Anton Zalta, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Musar, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:
Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburg, Penna.

URADNO GLASILO:
"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

IZ PRIMORJA

27. zvezek "Enciclopedia Italiana Treccani" Lokva na Krasu

Tukajšnji Dopolavoro je 4. avgusta priredil svojo običajno svečanost. Na programu je bila tudi tekma narodnih noš in je bil postavljen poseben odbor, ki je imel nalogo izbrati najlepšo narodno nošo. Tekme so se udeležile tudi razne slovenske vasi iz tržaške in goriške okolice. Odbor je razdelil nagrade tudi med nekatere najlepše slovenske tekatne narodne noše.

Volontari d'Italia

z dne 29. julija poroča o manifestaciji dobrovoljcev iz Dalmacije v spomin Rismondiju, splitskemu dobrovoljcu, ki je padel na italijanski fronti v borbi proti Avstriji l. 1915. Slavnostni govorniki so proslavljali delo Rismondija za italijanski značaj svojega rodnega mesta in so ga proslavljali kot simbol narodnega junaka, ki je padel za Italijo.

Trnovo pri Pirski Bistrici

Tukaj je birmoval reški škof Santin. Pridigoval je najprej v italijanskem jeziku, nato pa nadaljeval v hrvaščini.

Novo ljudsko štetje

bo prihodnje leto po vsej Italiji. Tako poročajo italijanski listi. Začelo se bo na dan fašističnega praznika "rojstva Rima" dne 21. aprila. Obласти že delajo potrebne predpriprave po vsej kraljevini in so dale navodila krajevnim statističnim uradom za čim bolj natančen popis prebivalstva. Ljudstvo bodo morali razdeliti po stanovih ter jih morajo označiti tudi s poklicnimi imeni, kot jih rabi ljudstvo, vporabljaajo pri tem tudi dialektične izraze in po neitalijanskih jezikovnih krajih tudi izraze v dotičnem ljudskem jeziku.

St. Peter na Krasu

Karel Dogvan, doma iz Kosašane, je bil odveden v tržaške zapore, ker je bil osumljen tihotapljenja. Dosedaj se sodno postopanje proti njemu še ni začelo.

Društveni KOLEDAR

- AUGUST**
31. avgusta, 1. in 2. septembra, sobota, nedelja in ponedeljek — Prireditel Skupnih društev S. S. P. Z. v avditoriju Slov. Nar. Doma.
31. avgusta, sobota — Skupna prireditev Clevelandске Federacije SNPJ v S. D. D. na Waterloo Road.
- SEPTEMBER**
1. septembra, nedelja — Društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ priredi piknik na Štuškovi farmi, Wickliffe, O.
1. septembra, nedelja — Piknik Clevelandске Federacije S. N. P. J. društev na Pintarjevi farmi.
2. septembra, ponedeljek — Konferenca vseh zastopnikov Federacije in društev izven mesta, v SDD, Waterloo Rd.
8. septembra, nedelja — Koncert vseh mladinskih pevskih zborov, popoldne v Public Music Hall, zvečer pa v obeh dvoranah S. N. D., St. Clair Ave.
14. septembra, sobota — Roustabouts Club, ples v spodnji dvorani SND, St. Clair Ave.
15. septembra, nedelja — Proslava 20. letnice društva Carniola Hive št. 493 TM v avditoriju S. N. D.
15. septembra, nedelja — Piknik pev. zbor "Delavec" pri Zornu, Bradley Rd.
21. septembra, sobota — Društvo "Martha Washington", ples v avditoriju SND.
22. septembra, nedelja — Jugoslovanski Kulturni Vrt, predstava in banket v obeh dvoranah S. N. D.
28. septembra, sobota — Ples društva "Comrades" št. 566 SNPJ v avditoriju SND.
29. septembra, nedelja — Socijalistični klub št. 49 prireditel v SDD, na Waterloo Rd.
- OKTOBER**
5. oktobra, sobota — Club O'Pal ples v avditoriju SND, na St. Clair Ave.
5. oktobra, sobota — Co-operative Youth League, ples v SDD, na Waterloo Ave.
5. oktobra, nedelja — Domača zabava pev. zbor "Cvet" v S. D. D., na Prince Ave.
6. oktobra, nedelja — Ples društva "Waterloo Camp" št. 291 WOW v SDD, Waterloo Road.
6. oktobra, nedelja — Proslava 25-letnice društva "Napredne Slovenke" št. 137 SNPJ v obeh dvoranah SND.
12. oktobra, sobota — Veselica ženskega kluba Slov. Doma, na Holmes Ave.
12. oktobra, sobota — Ples priredi društvo "Loška Dolina" v avditoriju SND.
13. oktobra, nedelja — Dram. društvo "Anton Verovšek" vpripori igro v Slov. Del. Domu, Waterloo Rd.
13. oktobra, nedelja — Predstava dram. društva "Ivan Cankar" v S. N. D.
19. oktobra, sobota — Društvo Slov. Sokolice št. 442 SNPJ priredi ples v avditoriju S. N. D.
20. oktobra, nedelja — Ples Slov. demokratskega kluba v SDD., Waterloo Rd.
20. oktobra, nedelja — 10-letnica društva "Danica" št. 34 SDZ v SDD, na Prince Ave.

26. oktobra, sobota. — Društvo "Velebit" št. 544 SNPJ priredi maškeračno veselico v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.
26. oktobra, sobota — Društvo "Vodnikov Venec" št. 147 S. NPJ proslava 25-letnice v spodnji dvorani S. N. Doma.
26. oktobra, sobota. — Društvo "Strugglers S. N. P. J. priredi Hallowe'en ples v S. D. D., na Waterloo Rd.
26. oktobra, petek — 23rd Ward Democratic Club, ples v avditoriju SND, na St. Clair Ave.
27. oktobra, nedelja — Koncert pev. zbor "Delavec" v SDD, Prince Ave.
27. oktobra, nedelja — Prireditel društva sv. Petar H. K. J., v S. D. D. Waterloo Rd.
27. oktobra, nedelja — "Zvezin Dan" priredi Slov. Dobrodelna Zveza v obeh dvoranah S. N. Doma, na St. Clair Ave.

- NOVEMBER**
2. novembra, sobota — Društvo "Commodores" št. 742 SNPJ priredi ples v avditoriju SND.
3. novembra, nedelja — Proslava 25letnice društva "Mir" št. 142 SNPJ v Slov. Domu na Holmes Ave.
3. novembra, nedelja — Samostojna "Zarja", opera v avditoriju SND, St. Clair Ave.
3. novembra, nedelja. — Prireditel kluba "Oreški" v SDD, na Waterloo Rd.
9. novembra, sobota — zabava Kluba "Ljubljana" v SDD, na Recher Avenue.
10. novembra, nedelja — Društvo "Slovenec" št. 1 SDZ 25-letnica v avditoriju SND St. Clair Ave.
10. novembra, nedelja — Koncert pev. društva "Soča" v Slov. Domu na Holmes Ave.
10. novembra, nedelja — Prireditel društva "V Boj" št. 53, SNPJ v Slov. Del. Domu na Waterloo Road.
10. novembra, nedelja — S. P. P. S. društvo "Cvet" priredi opereto v treh dejanjih v S. D. D., Prince Ave.
16. novembra, sobota — Plesno veselico priredi društvo "Carniola Tent" št. 1288 T. M. v avditoriju SND.
17. novembra, nedelja — Skupna prireditev s programom društev 23, 27 in 45 S. D. Z. v proslavo 25 letnice S. D. Z. v obeh dvoranah S. D. D. Waterloo Rd.
17. novembra, nedelja — Blauve Donae, koncert v avditoriju Slov. Nar. Doma.
24. novembra, nedelja — Prireditel "Jadrana" v SDD, Waterloo Road.
24. novembra, nedelja — Prosvetni Odsek SND, prireditel v avditoriju SND.
24. novembra, nedelja. — Koncert pevskega zbor "Zvon" v S. N. Domu, na 80. cesti.
27. novembra, sredo. — Zabavni večer dram. društva "Anton

- Verovšek" v S. D. D., na Waterloo Road.
28. novembra, četrtek — Soc. Pev. zbor "Zarja" koncert v avditoriju SND, na St. Clair Ave.
30. novembra, sobota — Društvo Sv. Ane št. 4 SDZ, ples v avditoriju SND.

- DECEMBER**
1. decembra, nedelja — Prireditel Jug. Veteranov v avditoriju SND.
7. decembra, sobota — Veselica društva "Složne Sestre" št. 120 SSPZ v S. N. Domu na St. Clair Ave.
8. decembra, nedelja — Dram. društ. "Anton Verovšek" vpripori igro v SDD, na Waterloo Road.
21. decembra, sobota — Mlad. pev. zbor "Slavčki", domača zabava v avditoriju SND na St. Clair Ave.
22. decembra, nedelja — Božičnica Slov. Mlad. šole SND, pod pokroviteljstvom Prosvetnega Odseka SND.
31. decembra, torek — Silvestrovo zabavo priredi "Jadran" v S. D. Domu na Waterloo Rd.
31. decembra, torek — Silvestrov Večer priredi direktorij SND, v avditoriju.
31. decembra, Silvestrov večer — Pev. društvo "Soča" priredi zabavni večer v Slov. Domu na Holmes Ave.

Ko potrebujete ŽELEZNINO SEMENA STEKLENO POSODO ELEKTRIČNE PREDMETE itd.

zglasite se v **SUPERIOR HOME SUPPLY**

6401-03 Superior Ave.

Zavarovalnino proti **OGNJU, TAVVINI, AVTOMOBILSKIM NESREČAM** itd.

preskrbi **Janko N. Rogelj** 6401 Superior Ave. Pokličite: **ENdicott 0718** **HEnderson 1218**

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

ojoči pesek in grmeče skale

tretejč grmijo kakor boben i grom. Cim bolj suh je pesek, tem čistejši je ta pojav, tem dolje traja (do ene ure) in v tem večjo daljavo ga je tudi slišati (do 2 km in več).

Za tako zvane "zveneče bregove" je iskati vzroka v pesku samem. Od oblike njegovih zrn, od njegove osušenosti je odvisno, kako se oglasi pod stopinjo. Stvar spominja na glasove snega pod stopinjami v "zvenečem mrazu."

V mnogih primerih nastajajo čudni glasovi tudi zavoljo streljanju skalnih tal, posebno če so v njem kakšne votline. Najimennitnejše so v tem pogledu granitne skale ob Orinoku, ki govorijo o njih že Aleksander von Humboldt. Tu nastanejo za tegli glasovi ponajveč tako, da se kamenite plošče, ki ležijo druga na drugi, v vetru ali pod drugimi okoliščinami premikajo in medsebojno drgnejo. Mistični zvoki iz Memnonovih stebrov v Egiptu nastanejo bržkone na isti način, samo da se tu kamen premika pod vplivom toplote ob sončnem vzhodu. Vendar je v mnogih primerih zelo težko povedati zadovoljivo razlago. Ponekod, kakor pri "Hudičevi gori" ob rtu Dobre nade, povzročajo skrivnostno muziko veter, ki žvižga skozi razdejana in luknjasta skalovje. Drugod, posebno v jamah ob morju, bo vzrok spet v gibanju vodovja.

Ob holandski obali se oglasi vsako leto večkrat, posebno v vročem in meglenem vremenu, zamolklo mrmranje od morja sem. Menijo, da nastajajo ti glasovi zavoljo premikov plasti v zemeljski notranjosti. Podobno pojasnjujejo topovskim strelom podobne zvoke, ki se oglašajo nenadoma tu in tam. Pred sto leti je poslala avstrijska vlada posebno komisijo na Mljet v našem Jadranu, da poišče vzrok podobnemu topovskemu grmenju, zavoljo katerega so se hoteli izseliti že vsi prebivalci otoka. No, učenjaki so vrnilo prav tako pametni kakor prej. Podobni pojavi so znani pod imenom "Barizalovi topovi" v dolini Ganga in tudi ob Kongu se ponajveč z nečim takšnim.

DEVIZNI PROCESI V NEMCIJI.

BERLIN. — Pred porotnim sodiščem se je po kratkem postopku pričel proces proti 59-letnemu prioru južnonemških redemptoristov Sebastianu Eidnerju. To je že deveti proces proti katoliškim duhovnikom in nuna nam zaradi deviznega tihotapljenja. Preiskava v tej aferi je trajala zelo dolgo, ker niso mogli najti točnih obračunskih dokumentov o poslih, ki jih je sklepal Eidner z različnimi samostani.

Angleški državnik lord Curzon, ki je bil obenem vnet politik in raziskovalec, si je menda najobsežnejšo zvezo poročil o pojocih peskih in zvenečih skalah. V puščavah je za njim nekaj samotne, et rezonantna tla. Sončno žretnost ter živalska stopala vave prevzame zrak in po štirinast ali več nihajih na sekund, nastanejo vsakovrstni zvoki, ki pada neukim ljudem v uho ti zvoki podobni zvokom "Evolve harie," kakor jih po časi imirajo, drugič jejojo,

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5811

